

Fagrådet - Rusfeltets hovedorganisasjon

faglig samordning av tiltak for mennesker med rusrelaterte problemer

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

4.mai 2015

Høringsvar – utkast til forskrift om gjennomføring av rusomsorgen

Viser til brev datert 30.01.2015 der Helse- og omsorgsdepartementet har sendt ut forslag til ny gjennomføringsforskrift for rusomsorgen på høring.

Fagrådet – Rusfeltets hovedorganisasjon er en medlemsorganisasjon med ca 140 ulike virksomheter som medlemmer. Medlemmene kommer fra både offentlig og privat sektor samt fra spesialisthelsetjeneste, private ideelle på kommunalt ansvarsområde og kommuner.

Fagrådet er glad for at det nå foreligger et oppdatert utkast til gjennomføringsforskriften. Flere av de spørsmål som tas opp er stor gjenstand for diskusjon i fagmiljøer og mellom den rusavhengig/bruker/pasient og institusjonen.

Utkastet ser ut til å være godt gjennomarbeidet men Fagrådet har allikevel noen kommentarer.

Begrep

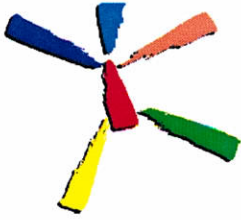
Helsedirektoratet mener det er vanskelig å bruke begrepet rusavhengige og erstatter det med «pasient og bruker» og i andre sammenhenger «personer med rusmiddelproblemer». Begrepsbruk i rusfeltet kan virke krevende og det foreslås endringer. Fagrådet støtter bruk av begrepet «pasient og bruker» men synes det vil være hensiktsmessig med fortsatt å bruke rusmiddelavhengige inntil den gjennomgangen av begrepsbruken er gjort og ikke innføre «personer med rusmiddelproblemer» i denne omgang.

§ 2 Virkeområde

Fagrådet støtter det opprinnelige forslaget fra Helsedirektoratet om at gjennomføringsforskriften må gjelde for alle institusjoner, også der hvor den innlagte betaler hele oppholdet. Fagrådet er uenig med departementet i at bokstav e under virkeområdet strykes. I Helsedirektoratets rapport argumenteres det godt for hvorfor også bokstav e må være med i virkeområde. Fagrådet skjønner tankegangen med at institusjoner som ikke mottar offentlig tilskudd skal stå friere til organisere virksomheten sin. Men å lage dette til et rent privatrettslig forhold mellom pasient og institusjon mener Fagrådet ikke blir riktig. Hvordan vil det være der hvor det offentlig kjøper en enkeltplass? Hvilke regler gjelder da? Det kan virke forvirrende samt at det er enkelte pasienter som kan få dårligere rettigheter enn andre.

Fagrådet – Rusfeltets hovedorganisasjon

Nedre Slottsgate 7, 0157 Oslo
telefon 22 42 44 77
e-post: fagraadet@rusfeltet.no
www..rusfeltet.no
organisasjonsnummer 975 688 623

Fagrådet - Rusfeltets hovedorganisasjon

faglig samordning av tiltak for mennesker med rusrelaterte problemer

§3 Vern om personlig integritet

Fagrådet er glad for at denne bestemmelsen er tatt inn og presiserer vernet om personlig integritet. Fagrådet stiller seg noe undrende til at dagens regel om at «.....beboere ikke mot sin vilje pålegges å delta i samtaler eller møter o.l av religiøs eller partipolitisk karakter» er foreslått tatt ut av ordlyden med begrunnelsen om at det er en selvfølge. Det bør vurderes om regelen bør gjeninntas i den nye forskriften.

§ 4 Husordensregler

Det å ta inn husordensregler i gjennomføringsforskriften støttes. Det å sikre en juridisk gjennomgang hos Fylkesmannen vil sannsynligvis være lurt, men husordensregler som strider mot lov og forskrift kan heller ikke i dag være gjeldende.

§ 6 Rusmiddeltesting

Rusmiddeltesting gir grunnlag for mange meningsutvekslinger. Hvorfor gjennomføre testinger på personer som er inne i et frivillig tiltak er diskutabelt. Mye kan og bør løses gjennom dialog mellom pasient/bruker og institusjonen.

Fagrådet støtter forslaget om å bruke et teknologinøytralt begrep slik som biologisk materiale fremfor urinprøver. Ved tvangsinnleggelse etter Helse og omsorgsloven foreslås det at institusjonen selv kan avgjøre hvorvidt det skal gjøres rusmiddeltesting av den tvangsinnlagte. Fagrådet ser at det kan svekke den rusavhengiges rettssikkerhet at avgjørelsen flyttes fra Fylkesnemda til institusjonen, men støtter forslaget. Begrunnelsen om at det i dag er tilfeldig og at det er institusjonen som har den daglige kontakten med pasienten. Institusjonen vil i større grad kunne vurdere om rusmiddeltesting er et egnet og nødvendig middel i behandling av pasienten, også når pasienten er innlagt på tvang.

§ 8 Kroppsvisitasjon og ransaking av pasient og brukers rom og eiendeler

Pasientens/brukeren integritet står også her opp mot institusjons, ansatte og andres pasienter behov. Fagrådet er noe i tvil men går for å støtte forslaget om rutinemessig kroppsvisitasjon og undersøkelse av eiendeler ved ankomst institusjon. Fagrådet er enig med departementet om at behovet for sikkerhet går foran. Særlig også fordi pasienten/brukeren legges inn frivillige og har neppe til hensikt å ta med seg gjenstander eller rusmidler med viten og vilje. En slik visitasjon kan bidra til at pasient/bruker ikke selv setter seg i en vanskelig situasjon hvis han i vanvare har med seg farlige gjenstander eller rusmidler.

Kirsten Frigstad
Leder

Jan Gunnar Skoftedalen
Sekretariatsleder

Fagrådet – Rusfeltets hovedorganisasjon

Nedre Slottsgate 7, 0157 Oslo
telefon 22 42 44 77
e-post: fagraadet@rusfeltet.no
www..rusfeltet.no
organisasjonsnummer 975 688 623